

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【撒奇萊雅語】 高中學生組 編號 1 號

u puna

u mawacay kita azihan ku uzip i teban nu bili, izaw ku buhang mamulu
aca u puna kuyda.

u canan ku puna? u sapihica ita ku puna.

nisabili ku tatyna i labuay nu bili a wawa nai' henay ku puna izaw ku
cacay malalitin ciinaan a sawada. i biliay a wawa caay henay pahanhan,
caay henay kamukan, makayni i sawada, u izang nu ina ku sapabeli u
kadihan nu wawa makayni tu a papiala tu yang-ci atu iyu nu makawawaay a
tatuni makayza tu i sawada pananukas tu ciinaan sa batahkal. manay ya
sawada u puna han nu mita.

nilecuh ku wawa nu ayawan a tabaki sa ku ngiha muwangic nazikuzan
sa pahanhan tu. u misaydan atu padekuay a butunen, a saiten ku sawada.

kya saiten saw? u lutunngay matineng tu pahanhan, matineng tu
mihelup ku buling pacucu han matineng tu micepcep, makapet tu ku iyu,
sisapica tu kina sawada manay sait hantu anu mapelu' tu liwan a sawada
sa ci duka malapuna tu umibutunan tu nu ina atu wawa malalitin nu
nazipaan.

kina puna tusa a singci katabaki, lima bataan kuh enem a bataan a
singci katanayu. i labu izaw ku tuluay u sapaizang pauzip tu i biliay a wawa.
cacay sa makauzip nu ina, izaw ku yan-ci atu iyu u sapatayza i biliay a
izang, u zuma nu tusaay sa numakalabuay u pabakah han tu la'cusay a izang
panukastu ciinaan nu makinaan a sawada malitin tu minalu, u Sakizaya a
tademaw i ayaw sa mihalhal tu kahetik nu puna atu minalu nu mahtikay a
puna pazengen i labu nu haku, labung han i liwliw nu luma' a lala'
pakunizahan mingahul ya puna malamidipuday a Dungi, makatukuh tu i
babalakian.

anu cibili ku tatayna nu niyazu', mitakus tu mapalaway. a papituzu i
cuwa pazangen ku misabililay a Di'tu atu pidaceman i zikuzan mulecu' tu.
malasaliabang midiput tu wawa. u binazu' malasaliabang tu, katukuh
kabalakian, anu mabelec tu, tabuen nu binazu' ku adingu, mahiza u pisabili
nu ina, u adingu, pasayza i Pazik a buyu', pasayza i katizaan nu nababalaki,
mabahel sa, manay caay bibakah ku puna ku babalaki.

肚臍

為什麼人會有肚臍呢？

媽媽懷孕時，寶寶有一條和媽媽相連的管子。胎兒由媽媽輸送來的血液中獲得氧氣和養分，寶寶產生的廢棄物也從這條管子排出去，這條管子稱為「臍帶」。

寶寶出生自主呼吸後，醫生和護士就把臍帶剪斷。剪掉臍帶後在身體上留下的痕跡，就是肚臍，也是寶寶跟媽媽身體相連的證據。

臍帶的粗細大約 2 公分，長度約 50 至 60 公分，內含有三條血管。一條是從媽媽身上把含氧和營養的血液，運送到寶寶的血管，另外兩條則反向運送廢棄物。媽媽身上的臍帶連在胎盤上，胎盤會在產後剝落。過去的撒奇萊雅族人，會把胎盤埋在家屋附近，胎盤會成為寶寶的守護神，一生守護著寶寶。

部落的懷孕婦女會邀請祭師到家中，詢問該在何處設置安胎神，

撒奇萊雅族人相信安胎神的重要。

孩子出生後，肚臍與胎盤就成為孩子的守護神，直到長大成人。

萬一不幸去世，要用胎盤包覆肚臍神，猶如母親肚裡的孩子一樣；那靈魂往美崙山飛去，直到族人安息之處，所以族人絕不會亂棄置肚臍。